

**Informatieavond
Transitie Visie Warmte
Gemeente De Bilt**
Verlaglegging opbrengsten

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

01.06.2021

www.anteagroup.nl

Inleiding

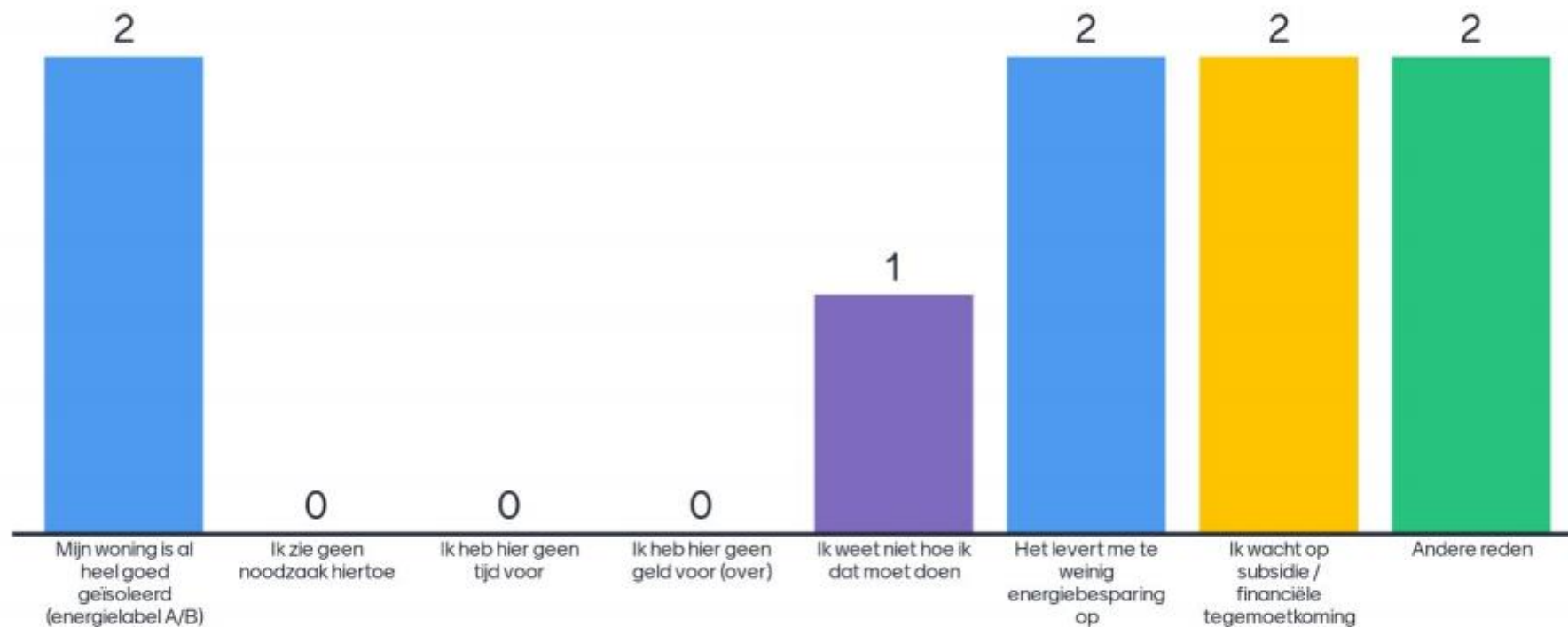
- Tijdens de informatieavond zijn er drie “ronde tafels” gevormd, om in kleinere groepen de dialoog over de transitie visie warmte te starten.
- De deelnemers zijn ingedeeld op basis van woonplaats:
 - Kern De Bilt
 - Kern Bilthoven
 - De groene kernen
- De opbrengsten van deze drie ronde tafels worden in onderstaande slides weergegeven.

Uitkomsten kern De Bilt

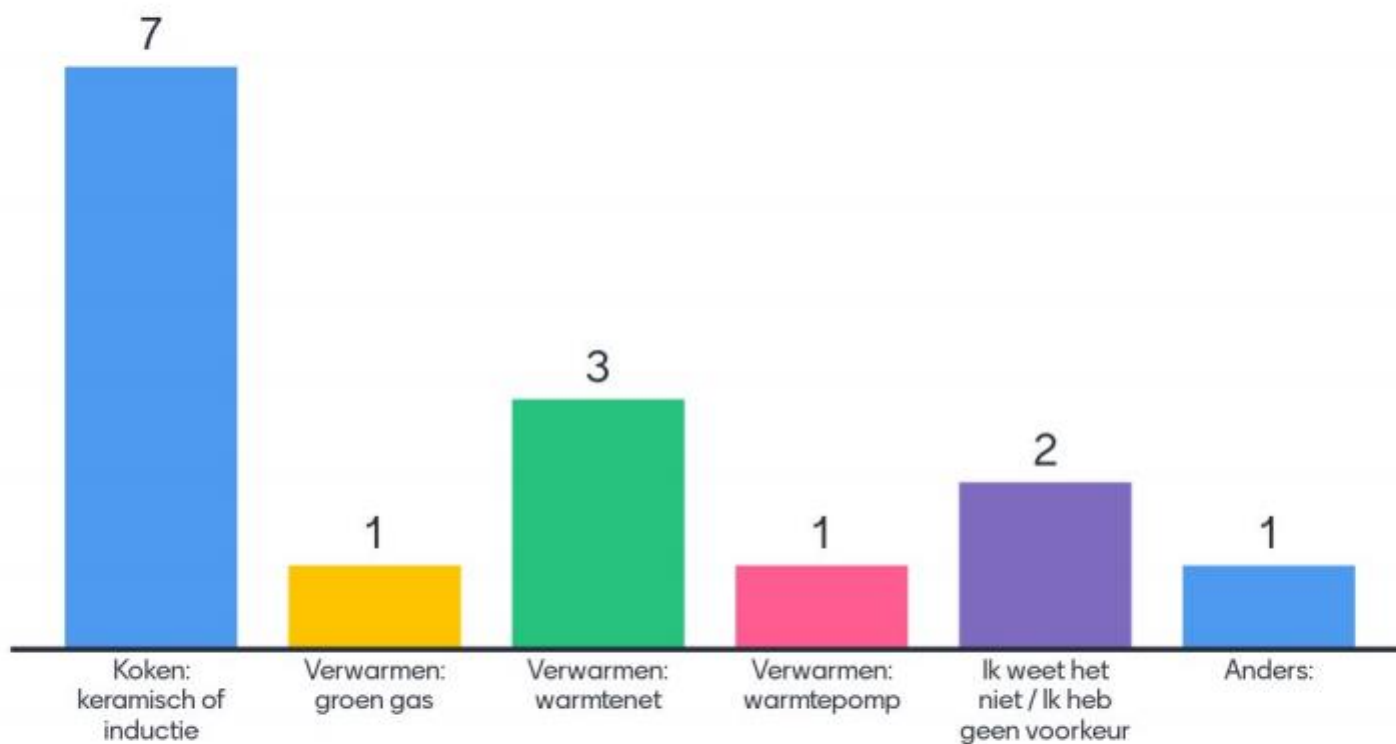

- Onderstaande slides geven de antwoorden op de gestelde vragen weer voor kern De Bilt.

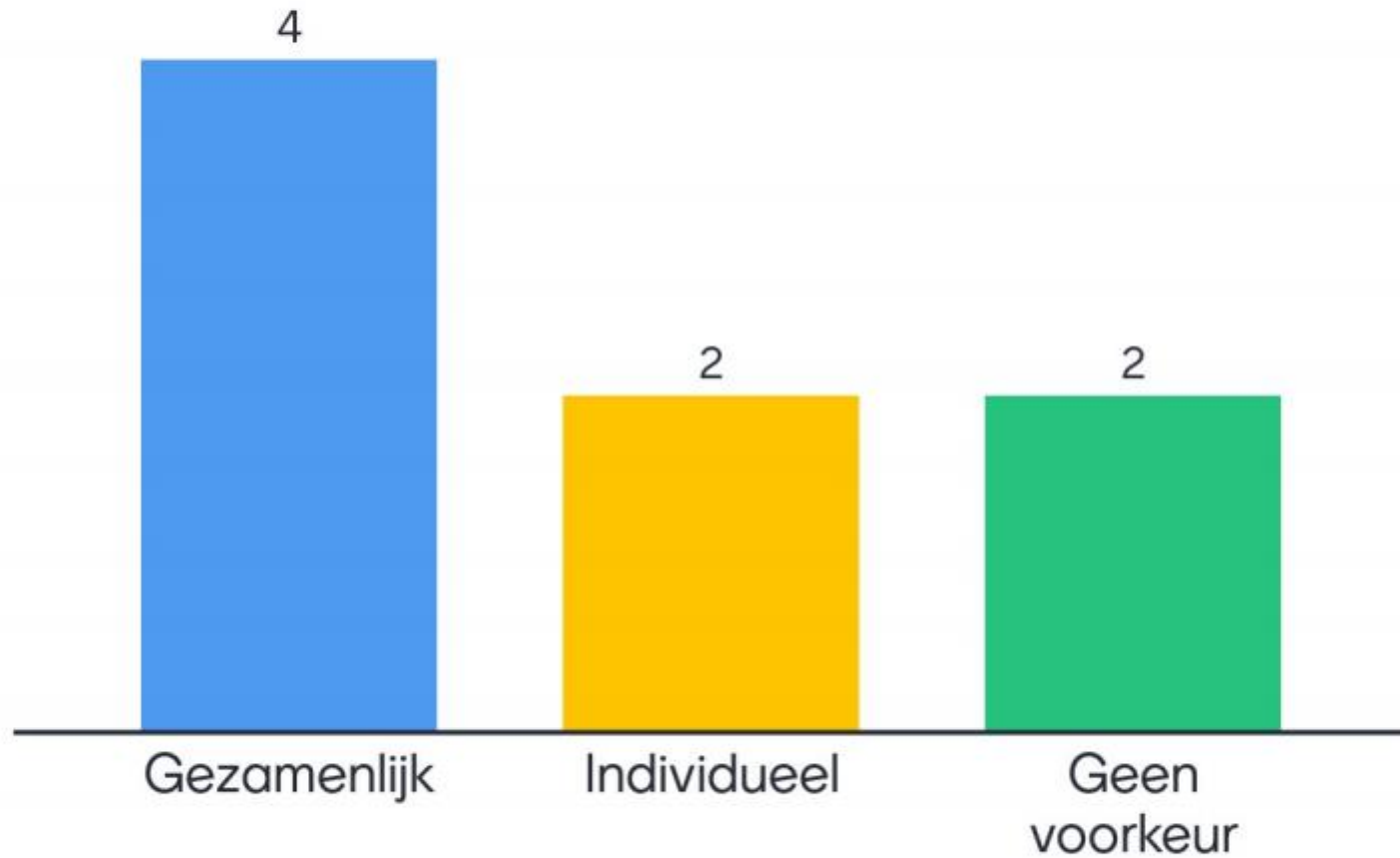
Zijn er redenen om uw woning wel/niet te isoleren?

Welke alternatieven voor aardgas spreken u aan? (meerdere opties mogelijk)

Heeft u een voorkeur voor een gezamenlijke of individuele aanpak?

Tijdshorizon

Welke meekoppelkansen zien jullie?

Geen idee.

Als het er is, gebruik het. Maar in de Bilt denk ik beperkt haalbaar

renovatie van sociale woningbouw, opnieuw bestrating, grote werkzaamheden aan de openbare ruimte

Weet ik niet

Warmte netten ontwikkelen in buurten waar het niet mogelijk om warmte pompen te plaatsen. Niet te veel koppelen. Zie wat er in Utrecht is gebeurd. Te veel koppelen is te veel organisatorische ellende dat voorgang tegen houdt.

Hoe ziet u uw eigen rol in dit proces? Welke rol moet de gemeente innemen?

Mensen enthousiasmeren. Vertellen over goede ervaringen.

Wij willen expert inhuren die ervaring heeft met verduurzaming van VvE's.

Helderheid vanuit de gemeente over subsidies, ook in combinatie met een Meerjarenonderhoudsplan van een VvE, zodat de individuele kosten beperkt kunnen blijven.

gemeente heeft regie, individuele bewoners gebruiken als klankbord en als ambassadeur van een wijk

intensief participatieproject

De gemeente zou zich vooral in de wijk zichtbaar kunnen maken. Uiteindelijk is subsidie niet de trigger maar bewustwording dat de bewoners inzien dat ze moeten handelen in minder verbruiken van gas en elektra. Daarin is nog een wereld te winnen.

Mijn rol was de afgelopen zes jaar via Beng! Acties en projecten initeren. Voor nu zie ik voor mij een rol om te bekijken hoe in mijn eigen straat een warmte net kan komen omdat de huizen niet geschikt zijn voor warmtepompn.

Isoleren is individuele taak voor de woningeigenaar mag meer druk achter van gemeente want daar snijdt het mes vanaf dag 1 naar twee kanten. Gemeente heeft de taak gidsend te zijn in de transitie én te zorgen dat het betaalbaar blijft.

Het gaat niet om geld en van het gas afgaan. Het gaat om bij te dragen aan reductie van alle soorten fosiele (brand) stoffen.

Welke vervolgstappen moeten er genomen worden om tot een aardgasvrije wijk te komen?

Eerst focussen op isoleren, daar is nog heel veel te winnen.

beslissing welke oplossing er voor welke wijk gaat gelden.
Dan kan ik beslissen wat ik zelf nog ga doen.

Aandacht voor de psychologische kant van de verandering.

Focussen op wat kan, wat reëel is. Maar wat er ook gebeurt, het wordt een stuk makkelijker als de gemeente garant kan staan voor een kostenneutrale transitie. Dat maakt de bereidheid een stuk groter. Maar eerst isoleren!

Beleid maken dat er een wijk van het gas afgaat en dat iedere bewoner mee kan en moet doen. Beginnen met wijken waar koop en huur woning gemengd is.

De opmerking van mevr.Brommersma heeft me, als ik haar goed begrepen heb, erg verbaasd, nl. dat zij niet wist dat warmtepompen zoveel electriciteit behoeven. Wij zijn hier al jaren van op de hoogte. Ik ben bang voor het lawaai van warmtepompen.

Uitkomsten ronde tafel gesprek De Bilt

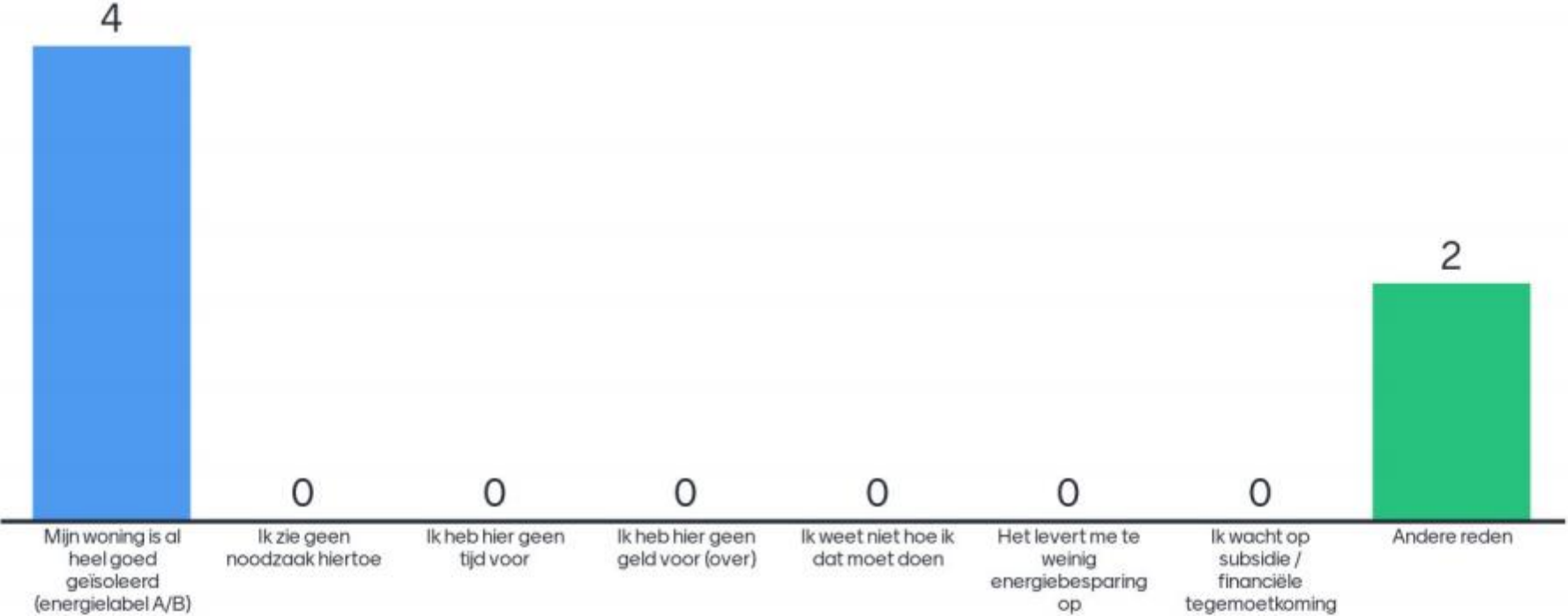
- Veel uitersten in De Bilt (of al energielabel B of nog energielabel G).
- Sommigen zijn al heel ver met isolatie maatregelen, voor hen is de volgende (laatste) stap lastig om te maken omdat deze simpelweg het duurst is.
- Anderen (vaak met weinig mogelijkheden) hebben steuntje in de rug nodig. Veel jaren '30 woningen waardoor isoleren lastig (weinig rendabel) kan zijn.
- Hulp nodig bij isoleren. Richt je op de bewoners die nog geen (isolatie) stappen hebben genomen, hier valt op dit moment nog de meeste winst te behalen.
- Er zit een grens aan wat je zelf kunt investeren. Financiële tegemoetkoming is wenselijk.
- Huidige (landelijke) regelingen sluiten niet goed aan bij wat mensen kunnen of willen betalen. Ook zijn huidige regelingen vaak inconsistent en veranderlijk, waardoor bewoners “blijven wachten” op een passende regeling.
- Gemeente kan aan zichtbaarheid werken. Maak ook gebruik van het enthousiasme van de inwoners zelf. Laat bijvoorbeeld mensen die zelf al veel geïsoleerd hebben aan anderen uit eigen ervaringen uitleggen hoe zij het hebben aangepakt; wat valkuilen zijn en wat de voordelen van isoleren zijn.
- Besteed aandacht aan de psychologische kant van de verandering. Gezamenlijk de wijk mooier maken kan bijdragen aan geluk in de wijk.
- Voor mensen op leeftijd is het een investering die niet terug te verdienen valt. Nadenken hoe hiermee om te gaan.

Uitkomsten kern Bilthoven

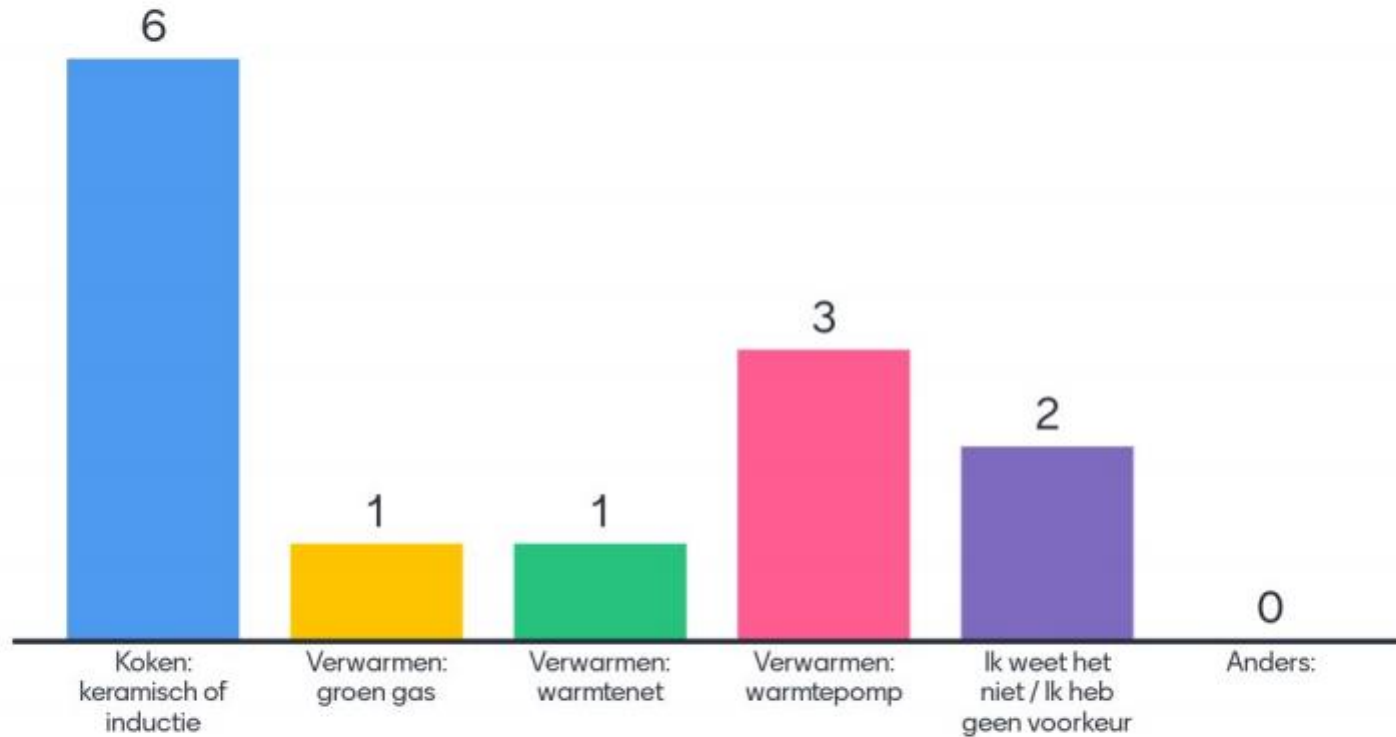

- Onderstaande slides geven de antwoorden op de gestelde vragen weer voor kern Bilthoven.

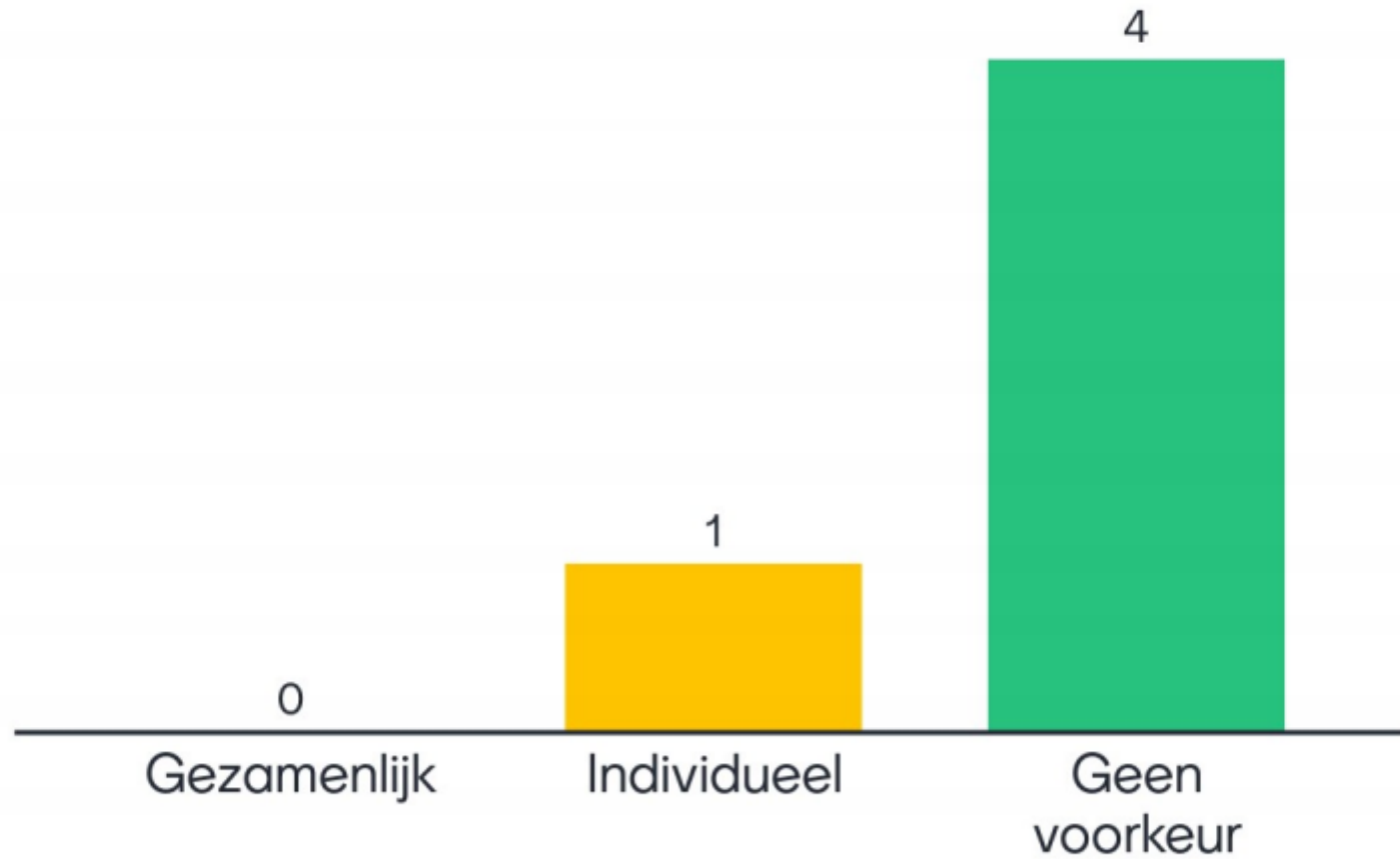
Zijn er redenen om uw woning wel/niet te isoleren?

Welke alternatieven voor aardgas spreken u aan? (meerdere opties mogelijk)

Heeft u een voorkeur voor een gezamenlijke of individuele aanpak?

Tijdshorizon

Welke meekoppelkansen zien jullie?

verhuismoment (meer dan een flyer of een box, maar wel echt serieus aanbod waar mensen ook echt iets aan hebben en mee kunnen)

Biodiversiteit, omdat je bv groenzones herinricht om een WKO aan te leggen.

vervanging gasleiding (levensduur 50 jaar)

Als warmtenet: aansluiten bij vervanging riool

Projectontwikkelaars zoals bij het station en oude theseschool verplichten tot duurzaam bouwen

aansluiten bij wijkverbeteringsprojecten of bijv. vervanging kabels en leidingen in de ondergrond

Vervanging asbest cement leidingen gebruiken om duurzame infrastructuur aan te brengen

Hoe ziet u uw eigen rol in dit proces? Welke rol moet de gemeente innemen?

Voorlichting geven, gemeente meer regierol pakken!!

mijzelf: verantwoordelijkheid voor (laten) uitvoerenoverheid: informatie, inzicht geven in mogelijke technische oplossingen, subsidies, stappenplan en planning van plannen gemeentebreed

BewonersCollectieven hebben mijn voorkeur. Gemeente moet faciliteren. Indien leiding infrastructuur geplaatst moet worden dan wel vitale infra en eigenaarschap bij overheid. Geen Marktrol voor gemeente

Gemeente moet regie nemen. Veel en goede informatie verstrekking. Zoals goede adviseurs voor iedereen. Financierings oplossingen aandragen.

Gemeente: stimuleren, informeren, financieel, projectontwikkelaars extra eisen stellen. Zelf: als cv-ketel aan vervanging toe dan individueel van gas af als geen zicht op warmtenet.

Welke vervolgstappen moeten er genomen worden om tot een aardgasvrije wijk te komen?

Aardgasvrije wijk is geen doel! Doel is CO2-reductie. Daar wil ik aan meedoen

Strengere eisen nieuwbouw

Goed nadenken over hoe je ook mensen betreft die niet uit zichzelf bij zo'n avond zijn

Eerst analyse van logische oplossingen op wijkniveau

Helder plan per wijk! Met een duidelijk uitvoerings plan. Maak het voor alle inwoners ook aantrekkelijk om mee te doen.

Samenwerken met wijkvereniging etc

1. duidelijke warmtevisie met vlekkenplan voor oplossingen per wijk
2. vlekkenplan bespreken in participatieavonden per wijk (hoe kijkt u hiernaar, wat denkt u te kunnen bijdragen?)
3. inzicht in financiële oplossingen en mogelijkheden

Uitkomsten ronde tafel gesprek Bilthoven

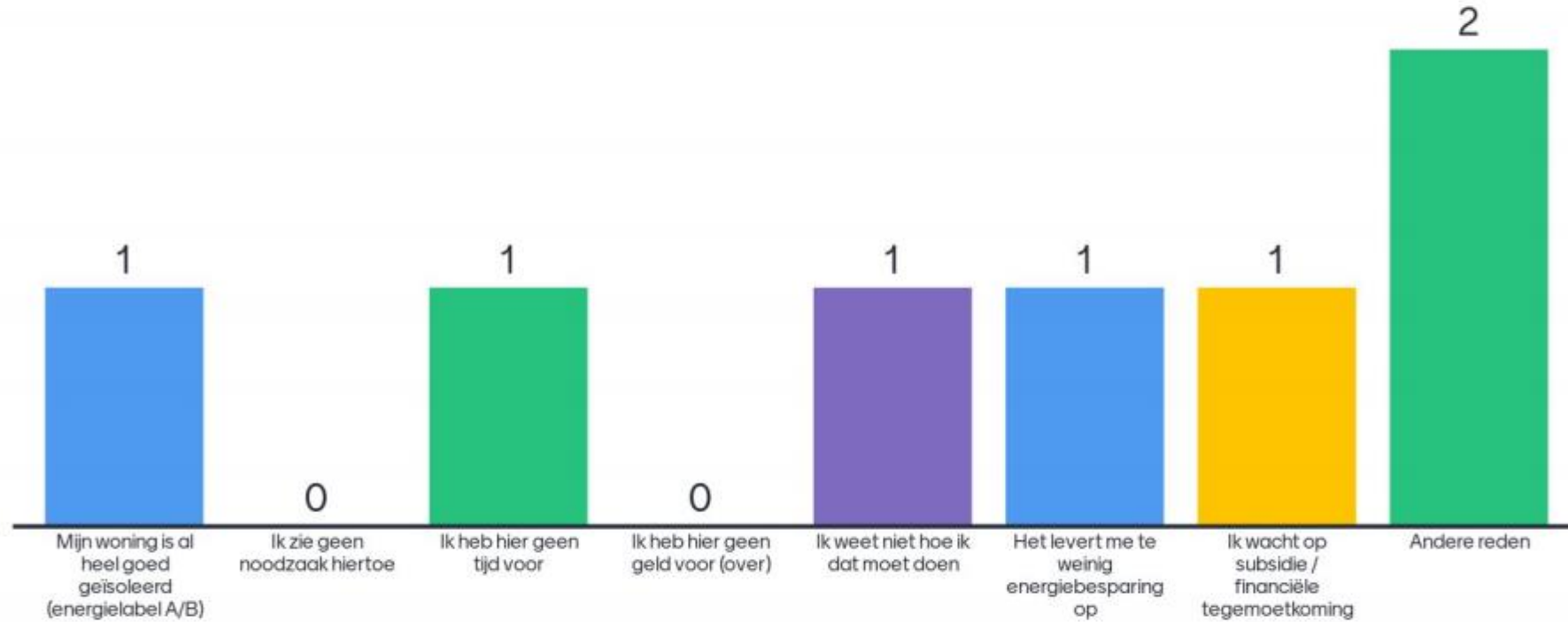
- Stimuleer als gemeente dat inwoners actief worden en faciliteer d.m.v. financiën en kennis.
- Gebruik ook bewonersinitiatieven. Die kennen de mensen en hebben positie.
- Neem als gemeente de regie, anders lopen we het risico dat de transitie te langzaam gaat.
- Focus met name op isoleren omdat er weinig woningen zijn die aan het energielabel B voldoen.
- Maak gebruik van de natuurlijke momenten voor renovatie, bijvoorbeeld wanneer een huis verkocht is.
- Communiceer z.s.m. over de technische mogelijkheden op basis van de analyse richting inwoners.
- Hou rekening met de technologische ontwikkeling van duurzame oplossingen.

Uitkomsten de Groene Kernen

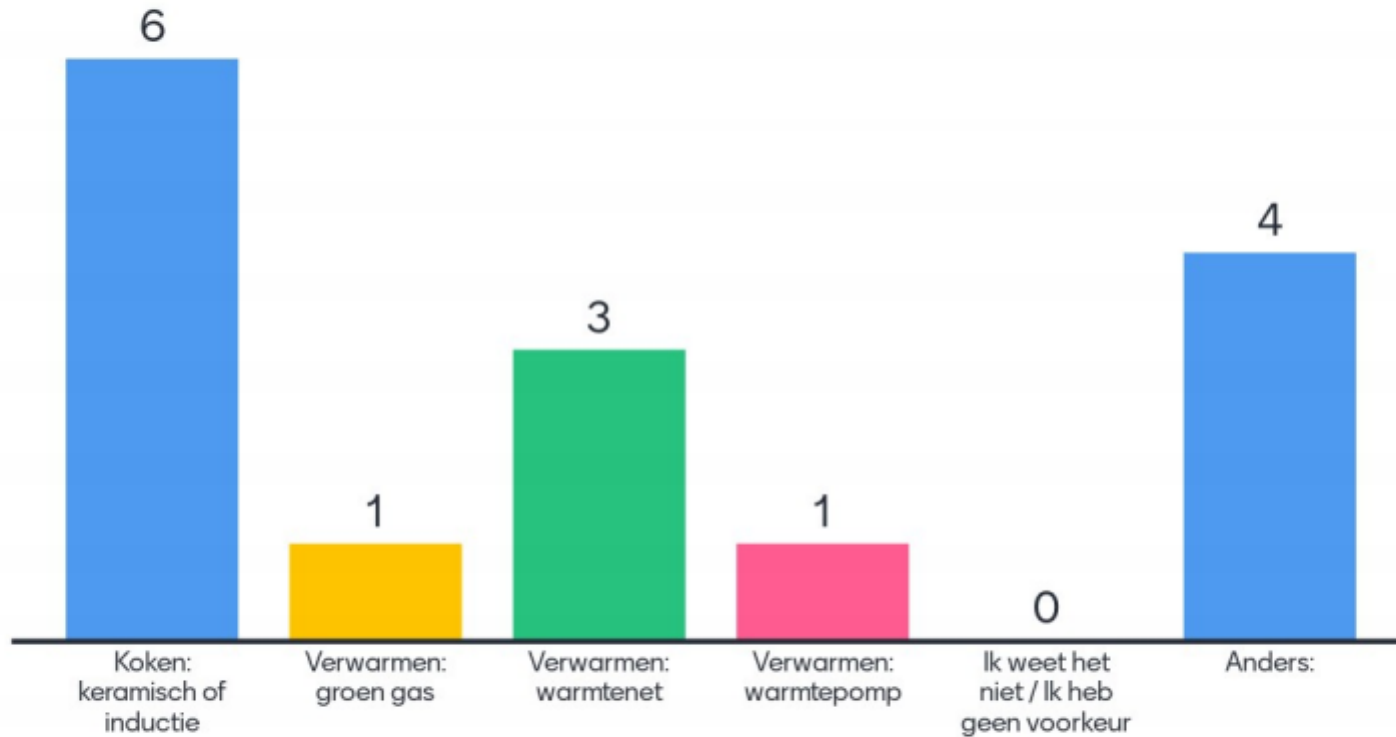

- Onderstaande slides geven de antwoorden op de gestelde vragen weer voor de Groene Kernen.

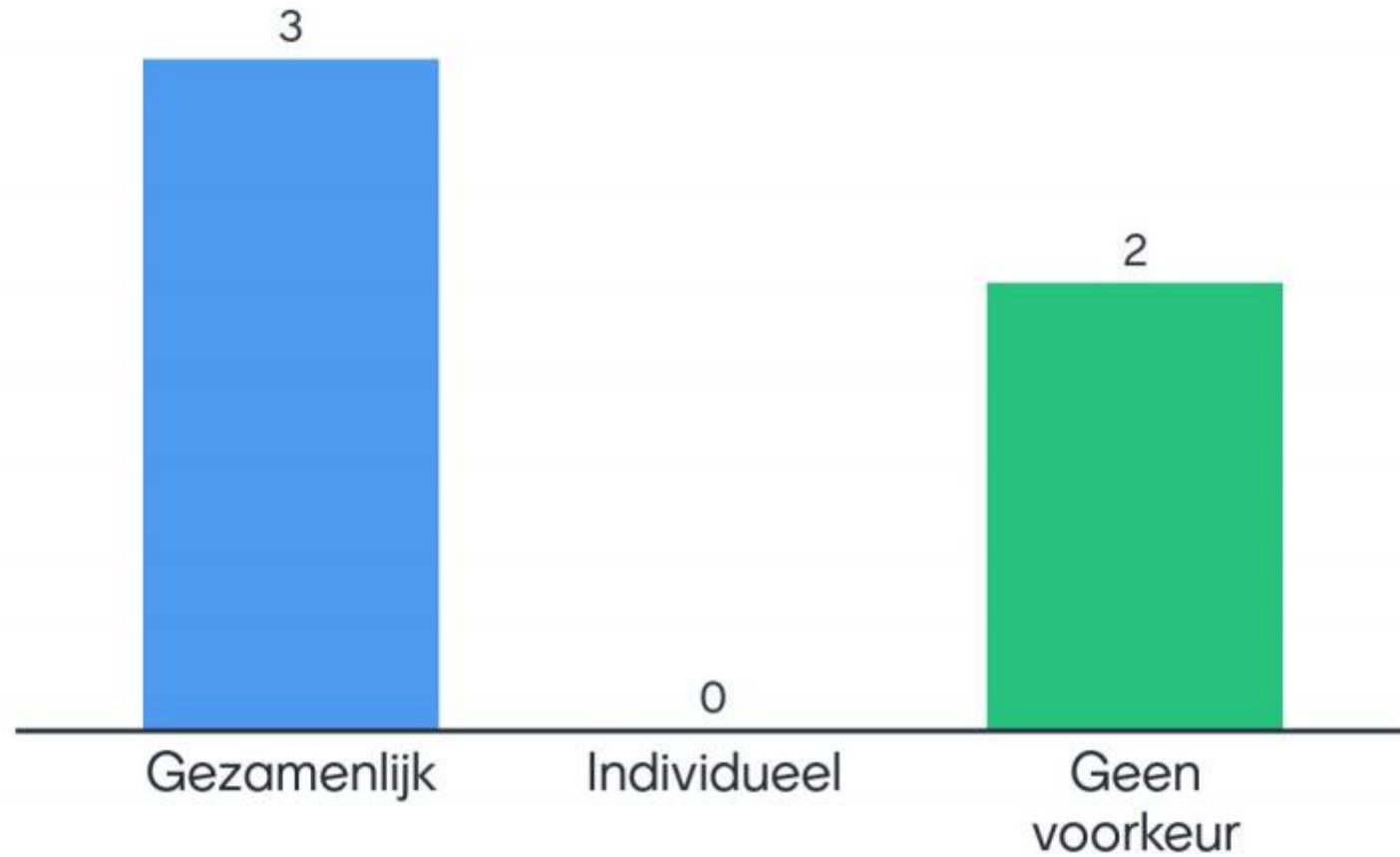
Zijn er redenen om uw woning wel/niet te isoleren?

Welke alternatieven voor aardgas spreken u aan? (meerdere opties mogelijk)

Heeft u een voorkeur voor een gezamenlijke of individuele aanpak?

De groene kernen

Tijdshorizon

Welke meekoppelkansen zien jullie?

Onbekend met mogelijke plannen om daar iets over te zeggen.

Daar zullen we ons in moeten verdiepen.

Moeragas moet in grond blijven

Grind open? altijd check koppelkans
Wijksubsidies (beloning voor slim samenwerken)
Bij afschakelen wind of zonnepark energie bufferen
Mobiele bioverbrander bij bosrenovatie

Alles wordt nu apart gekoppeld. Meer zaken koppelen is goed. Wel eerst bekijkt wat dan mogelijk is!

Gemeente voortrekker zijn zeker ook in relatie met nieuwbouw. Voor bestaande woningen kan de gemeente meer stimuleren om het wijkgericht aan te pakken.

Overschot aan elektra omzetten in waterstof. Tzt verwarmen op een mengsel van aardgas en waterstof. Voor de mensen in het veen gebied moeragas.

Ruimte geven om te antwoorden

Hoe ziet u uw eigen rol in dit proces? Welke rol moet de gemeente innemen?

Gemeente moet in de lead zijn. Burgers participeren.

Vraagstuk fragmenteren (overzichtelijke deelvraagstukken)

Onderscheid centraal, wijkgericht, individueel

Creatieve oplossing om jongeren te betrekken (jongeren advies raad?)

Rol gemeente participatie faciliteren
Betrokken als Energie De Bilt
Betrokken als Samen voor Hollandsche Rading
Betrokken als individu

Wijkgerichte benadering

Gemeentelijke voorlichting per wijk en/of woningtype.

Gemeente faciliteert. Als inwoner gebruik je het aanbod wat je schikt. Immers sommige zijn al wat verder met isoleren. Het moet wel betaalbaar zijn.

Doorlopend openstaan voor nieuwe oplossingen

Snel weer naar dorpshuizen dialoog voortzetten

Welke vervolgstappen moeten er genomen worden om tot een aardgasvrije wijk te komen?

Helder proces en tijdspad

Opdelen in deelvraagstukken

Binden op uitgangspunten

Eerst isoleren. Koken op elektra. Denk aan geothermie en warmtepompen. Laat de gaslijn op zijn plek. Bijvoorbeeld voor waterstof.

Leren van andere wijken, gemeenten

Wijkgerichte informatieavond in het dorpshuis. Vervolgens een werkgroep instellen en dit vanuit de gemeente faciliteren/ondersteunen

Modellen bieden met prijsopgave, wat kost electr koken, wat kost een warmtepomp, aanschaf en gebruik, per kuub en,.

Flexibele subsidieregeling die beloond voor rendement en niet de oplossing als uitgangspunt heeft

Uitkomsten ronde tafel gesprek Groene kernen

- Geef als gemeente inzicht in de kosten van het verduurzamen van je huis. Modellen van prijsopgave of indicaties van hoe van label E naar B kunnen daarbij helpen.
- Pak eerst het laaghangend fruit, mogelijkheden van verduurzaming die relatief makkelijk te realiseren zijn.
- Maak een helder duidelijk tijdspad naar 2050 wanneer welke stappen te nemen en laat het niet leiden door tijdsdruk. Onder druk worden verkeerde beslissingen genomen.
- Bewustwording van verbruik kan nog steeds verbeterd worden. Hoe bewuster men is over zijn eigen verbruik hoe zuiniger men ermee om kan gaan. Ook besparing zorgt voor CO₂ reductie.
- Neem pas een wijkgerichte aanpak aan als echt duidelijk is welke warmtealternatieven tegen een redelijke prijs mogelijk zijn in die wijk.
- Sluit als gemeente de optie waterstof niet te vroeg uit. Laat daarom ook het huidige gasnet nog liggen zodat waterstof in de toekomst nog toegepast kan worden.